

Tíz pontban a vállalkozáspolitikai céljairól, körülményeiről és elveiről – Rövidített változat

2019. október, Szepesi Balázs

A következő évtized korszakváltása arról szól, milyen minőségű lesz a magyar gazdaság. Min múlik a siker? Ki mit tehet azért, hogy vállalkozásainkat ne vágja földhöz a bérek emelkedése, a mindent átszövő informatika és a generációváltás? Tíz állítás egy most szakpolitikusként dolgozó elemzőtől.

Egy éve dolgozom kormánytisztviselőként. A vállalkozáspolitikai alakítása lett a feladatom a korábbi elemző, javaslattevő szerep helyett. Ez az írás tíz állításban azt mutatja be, mivé sűrűsítette össze a korábbi évek kutatói, elemzői eredményeit a szakpolitikusi gyakorlat.

Új tőkék Szekszárdon – forrás: kadarka.net

Az Összkép a magyar társadalom és gazdaság működéséről szóló elemzések magazinja. [Iratkozz fel hírlevelünkre](#), [kövess minket](#), ha szeretnéd mélyebben megérteni, hogyan működik Magyarország.

Elemzőként mindig az érdekek, az intézmények fontosságát hangsúlyoztam. Most is úgy látom, hogy helyes volt ez a megközelítés. Azonban érdekes módon, az elmúlt egy év legfontosabb tanulsága nem arról szól, hogyan kell ügyesen navigálni az örvények és sziklazátonyok között. Erősen tanulja az

ember, hogyan is lehet működni a szándékok, konfliktusok és korlátok világában - azonban ez csak technika.

Az igazi tanulság az, hogy milyen fontos, hogy az ember a sok cikk-cakkban is tartani tudja az irányt. Egyértelmű legyen, mik a célok, mik az alapértékek és az alapelvek. Az elemzőt az ideák ragadhatják el a rögzös valóság megértésétől. A gyakorló szakpolitikust pedig lényegében csak bolyong, ha mindig az adott helyzetre ad praktikus választ. Ez a túlélésben sokat segíthet, azonban aki túlélésre játszik az előbb utóbb veszít.

Az elmúlt egy évben is többször foglalkozott az Összkép a magyar vállalkozásokkal. Írtunk az [elmúlt évek prosperitásából adódó kihívásokról](#), [a vállalkozói generációváltásról](#), arról [hogyan formálja át a digitalizáció a gazdaságot](#). Összeszedtük, [miért érdemes vállalkozónak menni](#). A legutóbbi cikk pedig arról szólt, hogy [milyen pozitív és negatív forgatókönyve lehet a magyar vállalkozások világának](#).

Célokra, a világot értelmező alapvetésekre és a munkát keretező elvekre van szükség. A következőkben összefoglalom, szerintem mik azok a gondolati kiindulópontok, amelyek szervezhetik a magyar vállalkozások megerősítését.

- 1. A következő tíz év feladat, hogy olyan gazdasági szerkezet alakuljon ki Magyarországon, amelyben a vállalkozások jelentős része valódi stratégiai mozgástérrel rendelkezik. Ez egyszerre fontos az ország jóléte és a társadalom önszervező és önvédelmi képessége szempontjából.*
- 2. A magyar vállalkozások világában korszakváltást hoz az olcsó munka korából való kilépés, a digitális gazdaság kiteljesedése, a vállalkozói generációváltás.*
- 3. A magyar gazdaság sikere három fő folyamatra épülhet. Ezek a továbblépés képességének általánossá válása, a vállalkozások együttműködési hálózatainak erősödése és a kellő számú hazai sikertörténet.*
- 4. Ezek a célok a vállalkozók, a gazdaságszervezők, az állami szereplők és a közgondolkodás formálóinak együttműködésével teremthetők meg.*
- 5. A vállalkozás nem egyenlő a jogi entitással. Vállalkozásnak a valós működés szerinti gazdasági egységeket érdemes tekinteni.*
- 6. Vállalkozásaink jelentős részét a vállalkozó személy tulajdonságaival és tevékenységével vagy a vállalkozás működését meghatározó partnerhez kötődő viszony jellemzőivel célszerű értelmezni.*

A klasszikus vállalati működés, a tankönyv szerinti üzleti szerveződés csak néhány cégnél jelenik meg. A legtöbb vállalkozás vagy valamilyen nagyobb meghatározó partner

- *A vállalkozások megerősítését szolgáló intézmények és kultúra megerősítése.*

A Zirci Apátság sörfőzdéje – forrás: zirciapatsag.hu

10. A vállalkozáspolitiká sikere a következő hat alapelvre épülhet:

- *A sikeres vállalkozás értékeinek mély tisztelete;*
- *A vállalkozások élethelyzetéhez, motivációihoz és sokszínűségéhez igazodó működés a vállalkozáspolitiká előkészítése, intézkedéseinek kialakítása és programjainak működtetése során;*
- *A valóság tisztelete a vállalkozók működésének és ambícióinak megértésében, a beavatkozások várható és valós hatásainak számbavétele során;*
- *Együttműködés a vállalkozói világgal, a vállalkozások életét formáló piaci szereplőkkel és szakpolitikákkal;*
- *Kitartás a szétaprózott vállalkozói érdekek összeszervezésében, az őket erősítő intézményrendszer kiépítésében;*
- *Kiszolgáló szerep vállalása: az a saját erőforrásaikra építő, függetlenségükre kényes vállalkozások megerősítésében az állam és a gazdaságsszervezők csak akkor tud sikeresen közreműködni, ha elfogadják támogató, alárendelt szerepüket.*

Mi múlik a vállalkozáspolitikán?

Erősek a sodrások, rengeteg a nagy hal abban az óceánban, ahol a vállalkozások keresik a túlélést, a megerősödést segítő helyeket és áramlásokat. A világ ütemét és irányát megadják a természeti és demográfiai folyamatok, a technológia alakulása, a nagyhatalmak és a nagyvállalatok mozgásai és ütközései, a világ pénzügyein, intellektuális és ideológiai mozgalmi, a fogyasztói szokások és divatok. A vállalkozások, együttműködések és a megerősítésüket célzó politikák hátrányból indulnak a jól szervezett nagyvállalati világgal szemben. Maga a talpon maradás is komoly kihívás, hogyan lehet itt helye a pozíciók javításának?

Mennyi esélye van egy kicsi cégnek egy százszor, ezerszer nagyobb konglomerátummal szemben, még ha élvezi is a szolgáltatói háttér, a vállalkozáspolitikai támogatását? Hogyan lehetséges, hogy megteremtődjen a kellő erejű összefogás, mikor mindenki magára van utalva, az együttműködés kialakítása nehézkes és kockázatos?

A vállalkozások megerősítésének nem az a célja, hogy megforgassa a világot, hanem az hogy valamivel több legyen benne a szín, a lehetőség, jobban érvényesülhessen benne a szabadság. Sok kis lépés észrevétlenül alakíthatja át a viszonyainkat.

George Bailey, Az élet csodaszép című film főhőse – forrás: www.hydeparkpicturehouse.co.uk

A következő évtized nagy kérdése, hogy kiteljesednek vagy beszorulnak a vállalkozások a digitális térben és logikában szerveződő gazdaságban (erről szól [ez a korábbi cikkünk](#)). Most alakulnak ennek az új világnak a szabályai, mostanában dől el, merre és mennyire lejt majd a pálya.

Nem mindegy, hogy a vállalkozói pálya hány embernek kínál egy picivel jobb vagy egy picivel rosszabb életet, mint egy az hasonló lehetőségekkel induló, az alkalmazotti létet választó

osztálytársának. Ha húsból eggyel több ember döntene úgy, hogy vállalkozásba fogna, a vállalkozások száma megduplázódna.

A vállalkozás lényege a trendek, körülmények meghatározta pályától való eltérés. Belekezdeni olyanba, amiben más nem látott fantáziát; egyben tartani rendszereket, amik maguktól valószínűleg szétesnének. Az ilyen a történetek adnak minőséget és reményt. Ha a Sziget egy underground buliból világevezető attrakciót tudott csinálni, ha egy falusi pék Lipótról meg tudta teremteni a minőségi kenyér kultúráját, ha pár egyetemista technikai Oscart nyerő filmfényező szoftvert tud csinálni, akkor mindenki előtt ott a pálya, ha rá akar lépni. Ha csak 1000 tehetséges ember választja úgy, hogy belevág a nagy ötlet megvalósításába és közülük csak minden tizediknek sikerül, akkor 100 világformáló történettel leszünk gazdagabbak.

Ha a vállalkozás picit is vonzóbb, ha a vállalkozók megbecsülése picit is jobb, ha a hazai cégek érvényesülése picivel is könnyebb, sokkal több erőforrás és tehetség áramlik a magyar gazdaságba. Kitérül a lehetőségek köre, színesedik a szolgáltatások palettája, erősödik a hazai vállalkozók társadalmi szerepvállalása és közéleti súlya. Egyre jobban érezheti mindenki, hogy életünk történetének mondatait nem alárendelő szerkezetben és nem felszólító vagy óhajtó módban írják.

Ha picit erősödik meg a Vállalkozó Magyarország, akkor picivel lesz jobb az életünk. Ha sikerül a piaci, civil, szellemi és állami erőfeszítések egymást erősítő működését kialakítani, akkor reálisan rajzolódhat ki egy olyan, erős vállalkozói világ képe, amit ma még csak másoktól merünk irigyelni, megvalósulhat a Vállalkozó Magyarország.